

5.1. Ce este autoapărare

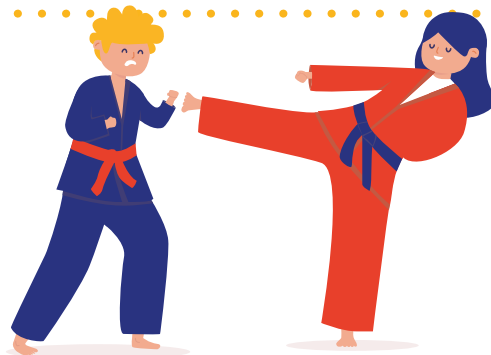
Credem că măcar o dată v-ați gândit ce ați face dacă ați fi atacați brusc și cât de legal estesă vă apărați. Și fiecare dintre noi înțelege că autoapărarea reprezintă niște acțiuni prin care neprotejăm de un pericol potențial sau real. Însă interpretarea cotidiană a autoapărării diferă de cea stabilită de legislația Republicii Moldova.

Important de reținut:

1. Termenul „autoapărare” nu este utilizat în actele juridice de reglementare.

2. Legea operează cu conceptul de „legitima apărare” (art. 36 CP RM).

Este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Termenul este complicat, suntem de acord. Să-l descompunem în părțile sale componente și să stabilim ce include legitima apărare:

1 Apărarea este un anumit răspuns sau reacție la ceva.

De exemplu, dacă o persoană cu un cuțit se apropie de tine, acțiunile tale de a o imobiliza pot fi evaluate ca apărare. Dacă tu însuți te apropii de trecători cu un cuțit în același fel – nu.

2 Persoane sau obiecte care sunt protejate - dumneavoastră, alte persoane (și nu neapărat cei dragi), societatea și statul. Dacă totul vă este clar, atunci vom analiza protecția altor persoane folosind exemple.

De exemplu, dacă vedeți că o persoană care aplică lovituri cu picioarele altei persoane în parc și îl trageți pe cel care o atacă, imobilizându-l, astfel de acțiuni vor intra sub criteriul apărării necesare.

3 Acțiunile împotriva cărora vă apărați sunt infracțiuni care implică violență periculoasă pentru viață, adică violență care poate duce la moarte.

Desigur, este posibil și necesar să vă apărați și împotriva violenței care nu prezintă un risc pentru viață. Într-un astfel de caz, este important să nu depășiți limitele autoapărării necesare.

De exemplu, dacă o persoană vă atacă cu pumnii și o împușcați în față cu o pușcă, aceasta reprezintă în mod clar o depășire a legitimei apărări necesare.

Am clarificat conceptele. Acum să vedem cum să vă protejați pentru a nu depăși limitele permise ale apărării necesare.

5.2. Cum te poți proteja și ce se va întâmpla dacă depășești limitele admise de autoapărare

Acțiunile tale de autoapărare ar trebui să fie proporționale cu consecințele pe care ți le poate provoca atacatorul.

Să analizăm cele mai frecvente întrebări despre autoapărare:

Înseamnă decesul atacatorului întotdeauna un exces de legitimă apărare?

Conform practicii judiciare, provocarea morții ca legitimă apărare nu constituie un exces de apărare dacă se dovedește că atacatorul era înarmat.

Dacă ești atacat de o persoană înarmată, se poate presupune că intenția sa de a-ți provoca moartea este confirmată.

Dacă nu aveți timp să evaluați situația și îi provocați prea mult rău atacatorului - este și aceasta un exces de legitimă apărare?

Dacă nu aveți timp să evaluați situația în timpul unui atac, Codul penal al Republicii Moldova stabilește anumite excepții de la regulile de mai sus. Astfel, acțiunile dumneavoastră nu vor fi considerate un exces de autoapărare necesară dacă, din cauza caracterului brusc al atacului, nu ați putut evalua obiectiv gradul și natura pericolului atacului.

Ce mijloace sunt potrivite pentru autoapărare?

Nu ar trebui să încercați să provocați moartea persoanei care vă atacă. Acest lucru va avea în orice caz consecințe negative pentru dumneavoastră.

Încercați să nu folosiți mijloace letale pentru autoapărare – arme reci și arme de foc. Mai mult, este necesară o pregătire specială pentru utilizarea lor eficientă.

Vă recomandăm să folosiți spray cu piper pentru autoapărare, pe care îl puteți procura.

Ce se întâmplă dacă depășești limitele legitimei apărări?

Dacă provoci intenționat vătămări grave a integrității corporale sau a sănătății depășind limitele apărării necesare, vei fi pedepsit în temeiul articolului 151 din Codul Penal al Republicii Moldova. Acesta prevede o pedeapsă de până la zece ani de închisoare.

CE ESTE IMPORTANT SĂ REȚII

Acest ghid tratează dreptul de a te apăra pe tine și pe cei apropiați. Legea garantează fiecărui cetățean al Republicii Moldova dreptul la apărare legitimă, însă este esențial să cunoști limitele acesteia.

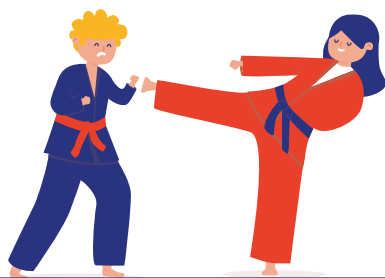
Termenul „autoapărare” nu este folosit în legislație - în schimb se utilizează noțiunea de apărare necesară

Ai dreptul să te aperi pe tine însuși, pe alții și să protejezi interesele publice

**MOLDOVA
MARE**

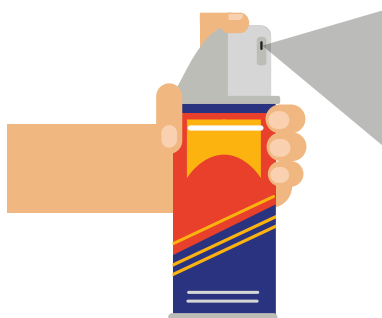
Acțiunile de răspuns trebuie să fie proporționale cu amenințarea.

Moartea agresorului nu este întotdeauna considerată un exces de apărare – dacă acesta era înarmat, poți fi achitată.

Dacă pericolul a apărut brusc și nu ai avut timp să îl evaluezi, legislația prevede excepții.

Este recomandat să eviți armele letale - un spray lacrimogen sau alte mijloace de autoapărare nepericuloase sunt mai sigure și mai eficiente.

Pentru depășirea limitelor apărării este prevăzută o pedeapsă de până la 10 ani de închisoare.

Cunoașterea legii este protecția ta. În momente critice, tocmai această cunoaștere îți poate salva libertatea, sănătatea și chiar viața.

Acum înțelegi:

- ce ai voie și ce nu ai voie să faci în cazul unui atac
- cum să evaluezi o amenințare și să acționezi în limitele legii
- cum să te aperi fără să fii trasă la răspundere penală

**Noi credem că o femeie sigură pe sine
este aceea care își cunoaște drepturile**

Ai grijă de tine și nu te teme să îți aperi viața.

**Cu respect,
Partidul**

**MOLDOVA
MARE**

*Cu credință în oameni, cu grijă față
de tine, cu dragoste față de Moldova.*